

Semestr letni:												
Zakład Prawa Medycznego	10											
Razem w roku:												
	10											
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C1. Wprowadzenie studentów w problematykę dziecka krzywdzonego i zaniedbanego z perspektywy historycznej. Zapoznanie ich z definicjami i terminologią medyczno-sądową stosowaną w tej dziedzinie. C2. Znajomość form przemocy wobec dziecka, ich współczesnej klasyfikacji, szacunkowej częstości występowania oraz czynników ryzyka i ich społecznych uwarunkowań. C3. Uświadomienie możliwości stosowania przemocy wobec dziecka ze zwróceniem szczególnej uwagi na sytuacje oraz oznaki mogące wzbudzić podejrzenie o krzywdzenie/zaniedbywanie dziecka (na wybranych typowych przykładach). Poznanie symptomatologii klinicznej i zasad rozpoznawania objawów przemocy wobec dziecka. Diagnostyka różnicowa. C4. Znajomość zasad dokumentowania przypadków krzywdzenia dziecka i zgłaszania ich odpowiednim władzom i instytucjom. Zrozumienie roli personelu medycznego i pracowników placówek oświatowo-wychowawczych w identyfikowaniu dzieci - ofiar przemocy oraz udzielaniu im wsparcia. Aspekty bioetyczne. C5. Znajomość doraźnych i odległych skutków krzywdzenia i zaniedbywania dziecka – aspekty biomedyczne, psychologiczne i społeczne. Znajomość trybów i sposobów udzielania pomocy dzieciom doświadczającym przemocy. Znajomość zasad profilaktyki zespołu dziecka krzywdzonego i zaniedbanego. C6. Znajomość postaw społecznych wobec problemu krzywdzenia dzieci. Rozpatrywanie przemocy wobec dzieci jako problemu społecznego w Polsce. Przemoc wobec dzieci jako zagadnienie rozpatrywane przez społeczność międzynarodową. Ochrona prawna dziecka – przegląd specyficznych regulacji prawnych dotyczących przemocy w rodzinie (w tym – krzywdzenia dzieci) w wybranych krajach w Europie i na świecie.												
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:												
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>								
W 01	D.W2	Zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu.	test	WY								
W 02	D.W4	Rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i nie-werbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem.	test	WY								
W 03	E.W4	Zna zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia	test	WY								

		umyślowego, zaburzeń zachowania: psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci.		
W 04	E.W37	Zna rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej oraz zasady pobierania materiału do badań.	test	WY
W 05	E.W39	Zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych w stanach nagłych.	test	WY
W 06	G.W12	Zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza.	test	WY
W 07	G.W19	Zna zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych.	test	WY
U 01	D.U9	Potrafi zidentyfikować czynniki ryzyka przemocy, rozpoznać przypadki stosowania przemocy oraz podjąć odpowiednie działania.	Wymienia czynniki ryzyka i podaje prawidłowy sposób reakcji	WY
U 02	D.U10	Stosuje w podstawowym zakresie techniki psychologiczne motywowania oraz wspierania ofiar przemocy.	Prawidłowo wykonuje badanie ćwiczeniowe	WY
U 03	E.U2	Zbiera poprawnie wywiad od dziecka oraz opiekunów.	Prawidłowo wykonuje badanie ćwiczeniowe	WY
U 04	E.U12	Przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych schorzeń dzieci i dorosłych.	Prawidłowo wykonuje badanie ćwiczeniowe	WY
U 05	E.U13	Ocenia stan psychiczny i fizyczny pacjenta.	Prawidłowo wykonuje badanie ćwiczeniowe	WY
U 06	E.U14	Rozpoznaje przypadki bezpośredniego zagrożenia życia.	Prawidłowo wymienia i opisuje przypadki	WY
U 07	E.U16	Planuje czynności diagnostyczne, lecznicze i profilaktyczne.	Podaje plan działań	WY
U 08	G.U5	Rozpoznaje u badanego dziecka zachowania i objawy wskazujące na możliwość krzywdzenia.	Prawidłowo wykonuje badanie ćwiczeniowe	WY

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty;

zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 3

Umiejętności: 2

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	10
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	0
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	10
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	0,5
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady:

1. Rys historyczny badań przemocy wobec dzieci. Klasyfikacja rodzajów przemocy wobec dziecka, zespół dziecka potrząsanego (SBS), zespół dziecka bitego (BChs), przeniesiony zespół Munchausena (MSBP). Czynniki ryzyka i częstość występowania takich rodzajów przemocy, formy zaniedbania dziecka (fizyczne, medyczne, edukacyjne, emocjonalne).
2. Ochrona prawna dziecka, przemoc w rodzinie, postępowanie w przypadku podejrzenia i ujawnienia stosowania przemocy wobec dziecka, systemy prawne ochrony dziecka w wybranych krajach w Europie i na świecie.
3. Symptomatologia kliniczna i zasady rozpoznawania skutków przemocy wobec dziecka. Badania sądowno lekarskie, sporządzania dokumentacji medycznej w takich przypadkach. Diagnostyka różnicowa przypadków. Rola personelu medycznego w ujawnianiu i dokumentowaniu przypadków przemocy wobec dziecka.
4. Wykorzystywanie seksualne dzieci w rodzinie (kazirodstwo, pornografia, pedofilia) i poza rodziną.
5. Aspekty biomedyczne, psychologiczne i społeczne krzywdzenia dziecka.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. V.D. Di Maio: Medycyna Sądowa, Wyd. Med. 2003 r.
2. Iwaniec D., Sneddon H., Monteith M.: Definicja i przejawy krzywdzenia emocjonalnego dzieci, 2005
3. Szymańczak M.: Dziecko maltretowane i dziecko w innych krytycznych sytuacjach życiowych. W. Komorowska (red.) Dziecko we współczesnej Polsce, t. 2, Warszawa 1991, Uniwersytet Warszawski 112-116.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Pirogowicz I., Trnka J.: Zespół dziecka krzywdzonego. Aspekty medyczne, prawne i psychologiczne. Monografia. Wrocław, 2013, wyd. Atla
2. Krzywdzenie dzieci w Polsce, Raport Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, 2008

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Komputer, rzutnik

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Brak

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego,

jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny). Obecność na zajęciach, pozytywna ocena z testu na zakończenie zajęć.

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	18-20 punktów z testu
Ponad dobra (4,5)	16-17 punktów z testu
Dobra (4,0)	14-15 punktów z testu
Dość dobra (3,5)	12-13 punktów z testu
Dostateczna (3,0)	10-11 punktów z testu

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Prawa Medycznego, Katedra Medycyny Sądowej
Adres jednostki	ul. Jana Mikulicza-Radeckiego 4, 50-345 Wrocław
Nr telefonu	tel.: 71 784 14 58, fax.: 71 784 00 95,
E-mail	a.szafranska@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	dr Marta Rorat / dr hab. Tomasz Jurek, prof. nadzw.
Nr telefonu	71 784 14 72, 71 784 14 74
E-mail	marta.rorat@umed.wroc.pl; tomasz.jurek@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	Stanowisko	Forma prowadzenia zajęć
Tomasz Jurek	doktor habilitowany, mgr prawa	medycyna, prawo	prof. nadzw.	Wykład
Jerzy Kawecki	doktor	medycyna	starszy wykładowca	Wykład
Radosław Drozd	lekarz	medycyna	wykładowca	Wykład
Zbigniew Gąsczyk-Ożarowski	lekarz, magister prawa	medycyna, prawo	asystent	Wykład
mgr Agata Thannhauser	magister	antropologia sądowa	asystent	Wykład

Data opracowania sylabusu

26.06.2018 r.

Sylabus opracował(a)

dr n. med. Marta Rorat
dr hab. Tomasz Jurek, prof. nadzw.

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA MEDYCZYNY SĄDOWEJ

dr hab. n. med. Tomasz Jurek, prof. nadzw.

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
Pracownicy ds. Studentów
Dr hab. Paweł Domostawski